

Nr 202.

Av herr **Wistrand m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till erkända arbetslöshetskassor.*

Vid föredragningen av årets statsverksproposition, V:e huvudtiteln, p. 48, »Bidrag till erkända arbetslöshetskassor», meddelar föredragande departementschefen, att socialvårdskommitténs 1948 framlagda utredning och förslag till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring icke kommer att föranleda proposition till innevarande års riksdag. I stället förklarar sig departementschefen avvakta resultatet av inom departementet pågående utredningar syftande till en effektivisering av den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen.

Kostnaderna för bidrag till de erkända arbetslöshetskassorna ha under de senare åren fortlöpande ökat, såsom framgår av nedanstående sammanställning av anslagsförbrukningen sedan 1946/47.

1946/47	1947/48	1948/49	1949/50 förslags- anslag	1950/51 förslags- anslag
4 762 000	6 290 000	7 375 000	6 800 000	10 900 000

Huvudparten av denna kostnadsökning torde — som departementschefen påpekat — vara att tillskriva ökat medlemsantal och ökade förmåner. Härtill kommer en viss mindre ökning av arbetslösheten.

Icke desto mindre ger anslagssummans påfallande ökning en viss anledning till oro. En anslagsbudget på närmare 11 miljoner kronor i ett läge av exceptionellt hög sysselsättning ger anledning till farhågor för hur denna automatiska utgiftspost kommer att gestalta sig vid en verkligt kännbar arbetslöshet.

Det synes oss därför vara angeläget, att i god tid en undersökning verkställes angående anledningen till att arbetslöshetsförsäkringen under en tid av full sysselsättning tages i anspråk i sådan omfattning att statsverket för densamma måste vidkännas kostnader av denna storleksordning.

En sådan undersökning torde i första hand taga sikte på de närmare orsakerna till bidragskostnadernas ökning under senare år. Därvid torde även böra företagas en granskning av de lokala kassornas praktiska tillämpning av givna bestämmelser. Särskilt torde viljan och förmågan från kassornas sida att snabbt och smidigt avveckla utgående understöd vid uppkommande

möjlighet till arbete undersökas. Detta krav är centralt icke blott ur sparsamhetssynpunkt utan även med hänsyn till arbetsmarknadens behov av rörlighet.

Särskilt bör frågan om en effektiv kontroll av arbetslöshetskassornas verksamhet uppmärksammas. I sina anslagsäskanden för budgetåret 1950/51 påpekar arbetsmarknadsstyrelsen, att inspektionen av arbetslöshetskassornas lokalavdelningar nästan helt måst inställas på grund av personalbrist och att de försäkringsbyrån åvilande revisionsuppdragen ej kunnat fullgöras på ett ur säkerhetssynpunkt tillfredsställande sätt.

Senast i samband med ett av departementschefen bebådadt förslag om förbättring av de från kassorna utgående förmånerna borde riksdagen böra få sig förelagt ett uttömmande utredningsmaterial på dessa punkter.

Med anledning av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av V:e huvudtiteln, p. 48, »Bidrag till erkända arbetslöshetskassor», måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en utredning beträffande orsakerna till ökningen av utgifterna för de erkända arbetslöshetskassorna och i samband därmed stående frågor.

Stockholm den 26 januari 1950.

Karl Wistrand.

Ragn. Bergh.

Ebon Andersson.